

Toespraak de heer Aarnout Loudon 2020

Nationale Herdenking
15 augustus 1945

Mijn moeder was een hele sterke vrouw die ons verantwoordelijkheden gaf, mijn broer en mij.

Ik had als verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat dit bronzen beeld na de oorlog zich weer herenigde met mijn vader.

Ik keek tegen hem op en ik herinner me dat hij een keertje 's avonds thuiskwam en hij schermde dat hij een prik in zijn vinger had gekregen en ik was ontzaglijk boos dat iemand mijn vader had verwond.

Ik kan mij niet herinneren dat wij toen geweldig afscheid hebben genomen.

Die Hell ships werden gebruikt om krijgsgevangenen en romoesja's, Indische dwangarbeiders te sturen naar plekken waar de Japanners een brug of een vliegveld of een gebouw wilden neerzetten. En dat ging onder zo'n streng regime dat die schepen de bijnaam 'de Hell ships' kregen.

Ik wist alleen maar dat hij nadat de Junyo Maru waar hij op vervoerd werd, was getorpedeerd en die gezonken was in een kwartier tijd. Dat hij 's avonds het schip ontvlucht was, want iemand die riep hem bij zijn naam en hij antwoordde. Daar stopte mijn informatie. En ik was eigenlijk tot de conclusie gekomen dat hij verdronken was.

Ik was op een herdenking van slachtoffers van de Hell ships en ik heb daar een overlever ontmoet, Willem Punt en die heeft mij verteld hoe mijn vader aan zijn einde was gekomen.

De Junyo Maru werd geëscorteerd door een corvette en die kwam de volgende ochtend terug alleen maar om de Pakanbaroe spoorweg te voorzien van arbeidskrachten.

Als de eerste keer het fluitje afgaat van de commandant van die corvette dan mogen jullie beginnen met het binnenhalen van drenkelingen.

Als het de tweede keer afgaat dan moeten jullie onmiddellijk stoppen.

Mijn vader waren ze bezig binnen te halen toen het tweede fluitje afging, maar ze hebben hem toch aan boord van het schip gekregen, maar de Japanners insisterden dat hij terug de zee in moest springen.

Hij schijnt dat nogal waardig gedaan te hebben.

In de woorden van meneer Punt 'dit was moord op een onschuldige krijgsgevangene'.

Ik denk dat hij zich realiseerde dat als hij niet overboord sprong, er een inmiddels geredde drenkeling overboord zou moeten springen. Dus ik vond dat eigenlijk vrij heldhaftig wat hij deed. En nu wist ik opeens zeker dat het zo was gebeurd en dat gaf mij eigenlijk een zekere opluchting.

En dit beeld heeft altijd op mijn bureau gestaan en mijn herinneringen aan mijn vader levendig gehouden.